

Half nieuw dak voor Meinardskerk

‘We willen het doen volgens de historische richtlijnen’

[IMAGE_STRING]

Melle Veltman

Een stevige bries en de dakleien lagen eraf. Daarom staat de Meinardskerk in Minnertsga sinds kort in de steigers. Met nieuwe leistenen kan het dak zo weer een eeuw verder.

In zijn rechterhand draagt Jan Piet de Jager een oude daklei. Steeds harder tikt hij ermee op de rand van de bouwcontainer. Er klinkt een dof geluid en langzaam brokkelt het grijze gesteente af. „Het is zo bros. Als poeder valt het uit elkaar.”

Het dak van de zestiende-eeuwse kerk in Minnertsga lag er tot voor kort vol mee. In 1947 ging het binnenwerk geheel in vlammen op, inclusief orgel en glas-in-loodramen.

De oorzaak was mogelijk een loodgieter die op een hete zomerdag bezig was met een brander. Het waren de sobere jaren na de Tweede Wereldoorlog en daardoor werd het dak hersteld met steen van ondermaatse kwaliteit.

Weer en wind deden de rest, vertelt De Jager. Hij is projectleider bij SBKG Noord-Nederland, een stichting die zich inzet voor het beheer van kerken. „De schubleien zijn superslecht. Als het hard waait, vallen ze eraf, soms met honderd tegelijk. Op een gegeven moment moet je je dan afvragen: modderen we nog tien jaar zo door, of gaan we het vervangen?”

Samen met het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente in Minnertsga ging hij daarom op zoek naar het benodigde geld voor een nieuw dak.

Dat het niet goedkoop zou worden, wist De Jager meteen al. Veel leidekkers komen uit Duitsland, waar het ambacht het best beheerst wordt.

Daarnaast zijn dakleien een stuk duurder dan bijvoorbeeld dakpannen. De Jager vertelt dat hij onlangs zijn ogen uitkeek toen hij op bezoek was bij een leisteengroeve in Spanje, waar het steen vaak nog met de hand wordt uitgebeiteld. Alleen de hoogste kwaliteit wordt vervolgens verkocht. De overige 95 procent eindigt op een grote bult, schat hij in.

Bovendien is ervoor gekozen om de kostbare oud-Duitse dekking van het dak van de Meinardskerk in stand te houden, of eigenlijk een variant daarop. Dit betekent dat de stenen niet van gelijke grootte zijn, maar allemaal een ander formaat hebben, wat een speels effect geeft. De grootste leien liggen hierbij onderaan en de kleinste bovenaan. Dit versterkt het dieptegevoel.

„We benaderen zoveel mogelijk het oude systeem”, zegt De Jager. „We willen het volgens de historische richtlijnen doen. Dat is onze morele plicht. Uiteindelijk is de kerk van het hele dorp, of je nou kerkelijk bent of niet.”

Uiteindelijk lukte het de partijen om ruim 160.000 euro bij elkaar te krijgen. De provincie Fryslân deed met een subsidieregeling een flinke duit in het zakje. Via de stichting Meinardstsjerke droegen veel omwonenden bij.

De kerk staat sinds afgelopen herfst in de steigers. Omliggende grafzerken zijn uit voorzorg afgedekt met houten platen. Een kostbare ingreep, maar wel nodig, benadrukt De Jager. De kans is weliswaar klein, maar mocht er toch per ongeluk een hamer naar beneden vallen, dan blijft de schade beperkt.

Elke werkdag klauteren pakweg vier leidekkers het dak op en af. Tenminste, dan moet het weer wel meezitten. De klus is waarschijnlijk eind januari geklaard, maar eigenlijk zou Minnertsga het nieuwe jaar al ingaan met een nieuw kerkdak, zegt De Jager. „Door regen en wind is het werk gigantisch uitgelopen.”

Als de leidekkers straks klaar zijn, is de helft van dak vernieuwd. Het gaat om de zuidzijde, waar de wind het vaakst tegenaan blaast. Hoewel ook de noordzijde en het dak boven het koor aan vervanging toe zijn, is daarvoor eenvoudigweg geen geld. Het duurt mogelijk nog jaren voordat de kerk opnieuw aanspraak kan maken op subsidie.

Tot die tijd moet de Meinardskerk het dus doen met een half nieuw dak. Die kan dan overigens wel een flinke poos mee, weet De Jager. „Voordat dit nieuwe dak vervangen moet worden, zijn we weer honderd jaar verder.”

[Half nieuw dak voor Meinardskerk](#)